

PRACA ZE ZDOLNYM DZIECKIEM

Aleksandra Gąsecka

O AUTORCE

Psycholog, absolwentka Wydziału Nauk o Wychowaniu Uniwersytetu Łódzkiego. W trakcie całościowego 4-letniego kursu psychoterapii w Szkole Psychoterapii Poznawczo-Behawioralnej Uniwersytetu SWPS. Ukończyła studia podyplomowe z zakresu psychodietetyki i terapii pedagogicznej oraz kurs arteterapii. Na co dzień pracuje jako psycholog w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 1 w Łodzi oraz w Szkole Podstawowej. Rozwija swoje umiejętności diagnostyczne i terapeutyczne w trakcie bieżącej pracy z dziećmi i dorosłymi, jak również korzystając z różnorodnych form kształcenia.

Członek Stowarzyszenia Mensa Polska

STOWARZYSZENIE MENSA POLSKA

Mensa jest międzynarodowym stowarzyszeniem zrzeszającym osoby o ilorazie inteligencji (IQ) kwalifikującym do górnych dwóch procent populacji.

Mensa w Polsce powstała w 1989 roku.

CEL SMP

Celem Stowarzyszenia jest odkrywanie i pielęgnowanie inteligencji człowieka dla dobra ludzkości, popieranie badań naukowych określających charakter, rodzaj oraz zastosowanie ludzkiej inteligencji, prowadzenie działalności kulturalnej, a także stwarzanie dla swoich członków korzystnego środowiska

ROZKŁAD JAZDY

1. Dziecko zdolne – czyli jakie?
2. Jak rozpoznać zdolne dziecko?
3. Czy zdolny uczeń wie, że jest zdolny?
4. Uczeń dobry czy zdolny?
5. Jakie czynniki wpływają na rozwój dziecka zdolnego?
6. Jak rozwijać potencjał zdolnych dzieci?
7. Motywowanie do pracy
8. Wpływ rodziców i nauczycieli
9. Funkcjonowanie społeczne i emocjonalne
10. Gdy uczeń wie lepiej
11. Garść porad dla nauczycieli

DZIECKO ZDOLNE...

...czyli jakie?

PODEJŚCIE ELITARNE VS. EGALITARNE

- Czym jest zdolność?
- Czy każdy jest zdolny czy tylko niektórzy?
- Co na to prawo?

AKTY PRAWNE - USTAWY

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 59)
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 60)
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)
4. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 października 2017 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. z 2017, poz. 2183)
5. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 kwietnia 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2018, poz. 967)
6. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 ze zm.)

AKTY PRAWNE - ROZPORZĄDZENIA

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki (Dz.U. 2017 poz. 1569)
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. 2017 poz. 649 ze zm.)
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. 2017 poz. 703)
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 listopada 2015 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach (Dz.U. 2015 poz. 1872 ze zm.)
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. 2017 poz. 1534 ze zm.)
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356)

AKTY PRAWNE - ROZPORZĄDZENIA

7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. 2018, poz. 467)
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017 poz. 1591)
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych kryteriów i trybu dokonywania oceny pracy nauczycieli, zakresu informacji zawartych w karcie oceny pracy, składu i sposobu powoływania zespołu oceniającego oraz trybu postępowania odwoławczego (U. 2018 poz. 1133)
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 199 ze zm.)
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 marca 2017 r. w sprawie oddziałów i szkół sportowych oraz oddziałów i szkół mistrzostwa sportowego (Dz.U. 2017, poz. 671)
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz.U. z 2002 r. nr 13, poz. 125 ze zm.)
13. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 2005 r. w sprawie stypendiów Prezesa Rady Ministrów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (Dz.U. z 2005 r. nr 106)

JAK ROZPOZNAĆ ZDOLNE
DZIECKO?

DIAGNOZA

Kto może rozpoznać zdolność dziecka?

- Rodzic
- Nauczyciele
- Dziecko
- Ekspert

Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne prowadzą badania i wydają opinie dla zdolnych uczniów.

CZY ZDOLNY UCZEŃ WIE, ŻE JEST
ZDOLNY?

DOŚWIADCZENIE ZDOLNEGO

„Do szkoły poszłam jako 6-latką. Rodzice wtedy tłumaczyli mi, że to dlatego, że potrafię więcej niż rówieśnicy i nudziłabym się spędzając kolejny rok w przedszkolu, więc już wtedy wiedziałam, że "coś jest ze mną nie tak". Mimo wszystko, w podstawówce czułam się zupełnie normalnym dzieckiem. Nie rozumiałam jedynie dlaczego bez żadnego przygotowania (poza uczęszczaniem na lekcje, oczywiście) zdawałam większość sprawdzianów na 5, podczas gdy koledzy i koleżanki z klasy wkładali w naukę dużo więcej wysiłku z gorszymi wynikami. (...) Miałam jakoś 10-12 lat, kiedy mama powiedziała mi o Mensie i mniej więcej od tego czasu zaczęłam zauważać różnice pomiędzy mną a resztą klasy.

DOŚWIADCZENIE ZDOLNEGO

„Zdawałem sobie sprawę, że czasem rozwiązuję bardzo trudne zadania bez najmniejszego wysiłku przed wszystkimi albo najprostrze rzeczy były dla mnie bardzo zawiłym i trudnymi tematami. (Jak choćby, pisanie - czytanie). Teraz wiem, że pierwsza rzecz wynikała z tego, że zostałem nawrócony przez rodziców na praworęczność. Druga sprawa to dysleksja.”

DOŚWIADCZENIE ZDOLNEGO

„Tak, byłem dobry z przedmiotów ścisłych i widziałem, że przychodziło mi to samo, bez wysiłku, widziałem też przez porównanie z innymi np. próbując coś komuś tłumaczyć. Rodzice i nauczyciele aktywnie wzmacniali to przekonanie.”

DOŚWIADCZENIE ZDOLNEGO

„W podstawówce nie, bo wtedy dziecko raczej o tym nie myśli, słyszałem tylko "zdolny, ale leń", co rozwinę dalej. W gimnazjum - tak, ale po prostu poszedłem do kiepskiego gimnazjum więc „benchmark” był nisko ustawiony. Liceum - nie, bo ludzie w klasie też nie byli głupi.”

DOŚWIADCZENIE ZDOLNEGO

„Tak, ale chyba byłam zbyt nieśmiała żeby tak o sobie myśleć. Zawsze widziałam więcej niż inne dzieci i rozumiałam szybciej. Nauka przychodziła mi z łatwością, nie musiałam wkuwać wieczorami, ani brać korepetycji.”

DOŚWIADCZENIE ZDOLNEGO

„Raczej nie. Przez dwanaście lat edukacji słyszałem "zdolny ale leń". Od nauczycieli. Od rodziców. Od każdego.”

MAM ZDOLNEGO UCZNIA

Ratunku! Co teraz?

UCZEŃ DOBRY CZY ZDOLNY?

DOŚWIADCZENIE ZDOLNEGO

„Byłem prymusem, ale nie zawsze wynikało to z ciężkiej pracy.”

DOŚWIADCZENIE ZDOLNEGO

Byłem uczniem przeciętnym. Nauka pamięciowa sprawiała mi trudności, byłem nieśmiały i gdy miałem wystąpić przed klasą wolałem powiedzieć, że nie umiem. Z przedmiotów ścisłych szło mi dobrze/bardzo dobrze.

DOŚWIADCZENIE ZDOLNEGO

„Nigdy nie miałem świadectwa z paskiem. Nigdy. W ogólniaku miałem 4 (słownie: cztery) komisje. Dwa na półrocze i dwa na koniec roku. Dwa zdałem (te na koniec roku), a dwa oblałem (te na półrocze; nie czarujmy się - nie miałem szans w tym starciu). Na studiach elektrotechnikę, którą uważałem za niepotrzebną na moim kierunku i której nigdy się nie uczyłem, zdawałem 4 lata, robiąc jednocześnie normalnie cały tok studiów na kartach awansowych. Zaliczyłem potem w jeden dzień cztery lata studiów.”

DOŚWIADCZENIE ZDOLNEGO

"Nie byłam, bo przez to, że miałam łatwo byłam też bardzo leniwa, a oceny wcale nie były dla mnie motywujące. Jedynie w gimnazjum byłam prymusem, bo byłam w szkole sportowej, w której ZNACZNIE wyróżniałam się na tle klasy."

DOŚWIADCZENIE ZDOLNEGO

„Czy byłem prymusem? Byłem nygusem. Chociaż z zachowania, dostawałem zawsze wzorowe, było to zawsze interesujące, że wszyscy moi koledzy kończyli z oceną niedostateczną za reprezentowanie tej samej postawy.”

DOŚWIADCZENIE ZDOLNEGO

„Jakby [oceny] miały odzwierciedlać pracę, to bym nie skończyła podstawówki :). Byłam prymusem. W podstawówce byłam zawsze najlepsza w klasie, w szkole średniej zawsze miałam świadectwo "z czerwonym paskiem". Na studiach był inny tryb, ale średnią też miałam niezłą.”

DOŚWIADCZENIE ZDOLNEGO

„Oceny zależnie od poziomu edukacji od okolic średniej do niezłych, ale bez ształu. Dobry byłem z przedmiotów ścisłych, reszta gorzej.”

JAKIE CZYNNIKI WPŁYWAJĄ NA
ROZWÓJ DZIECKA ZDOLNEGO?

CZYNNIKI

- Biologiczne / genetyczne
- Środowiskowe
 - Rodzina
 - Szkoła
 - Znajomi
 - Media
- Różnice indywidualne

JAK ROZWIJAĆ POTENCJAŁ
(ZDOLNYCH) DZIECI?

ROZBUDZANIE I PODTRZYMYWANIE CIEKAWOŚCI

- Szkoła jako „podajnik wiedzy” zabija ciekawość
- Pytanie, nie odpytywanie

KOŁA ZAINTERESOWAŃ

- Zapewnienie dzieciom możliwości rozwijania zainteresowań w gronie rówieśników
- Dodatkowa korzyść – rozwój relacji społecznych

ETYKIETY I PRZEKONANIA

- Etykiety pozytywne / negatywne
- Stereotypy płciowe i oczekiwania

MOTYWOWANIE DO PRACY

MOTYWACJA PRZEZ RYWALIZACJĘ

Czy zawsze skuteczna?

Co wpływa na wynik w rywalizacji?

- Wiedza i umiejętności
- Warunki domowe
- Dodatkowe zajęcia
- Odporność na stres
- Egzaminujący
- Czy chce rywalizować?

KOLEJNE SUKCESY DROGĄ DO ROZWOJU?

- Łatwe sukcesy
- Pouczające porażki

ZACHĘCANIE DO SYSTEMATYCZNOŚCI

- Podsuwanie książek, filmów, zadań, problemów badawczych – do dyskusji/prezentacji na lekcji
- Wycieczki, wyjścia – korzystanie z wiedzy np. rola przewodnika
- Organizacja wystawy / artykuł do szkolnej gazetki
- Prezenty, np. album dla babci na urodziny
- Projekty rówieśnicze

WYDOBYWANIE SAMODZIELNOŚCI

- Rozbudzanie entuzjazmu poprzez umożliwienie odkrywania i rozwiązywania problemu na własną rękę.
- Młodzi ludzie nie powinni mieć poczucia, że dorośli wszystko za nich zorganizują, zaplanują, przygotowują.

PODAŻANIE ZA DZIECKIEM

Rozwoju zdolnego ucznia nie da się zaplanować.

Momenty:

- Przyspieszenia
- Wyhamowania
- Zastoju

SPECYFIKA PRACY Z DZIECKIEM

Częstym błędem jest wymaganie od zdolnego ucznia „dorosłej organizacji pracy” – planowania rozwoju, sztywnego dostosowania zadań do realizacji celów.

Dziecko ma prawo podążać za swoją ciekawością, poznawać świat i siebie, porzucać jedne pasje na rzecz nowych.

Zapominamy przy tym o emocjach, potrzebie zabawy, odpoczynku itp.

WPŁYW RODZINY I NAUCZYCIELI

DZIECKO – NAJWAŻNIEJSZA INWESTYCJA

- Dziecko w centrum uwagi
- Ambicje rodziców i ich wpływ na dziecko
- Dziecko pod presją – nauka i dojrzewanie jako inwestycja rodziny
- Nacisk nauczycieli na sukcesy ucznia zdolnego

DODATKOWE ZAJĘCIA

- Nadmiar zajęć to obciążenie, nie wsparcie
- Słomiany zaparł

- Równowaga życiowa
- Zdolne dziecko musi się czasem ponudzić
- Obserwacja w czasie swobodnej aktywności jako źródło wiedzy o dziecku, jego zainteresowaniach i zdolnościach

- Rola rodziców i nauczycieli – pomoc w wyborze i ograniczaniu dodatkowych zajęć niż ich mnożenie

WSPIERANIE W PORAŹKACH

- Wartość ma nie sukces a sama praca – droga jest fascynująca, a jej naturą jest to, że czasem się coś udaje, czasem nie.
- Zmniejszenie nastawienia na rywalizację i wygraną
- „Szczepionki” z niepowodzeń od czasu do czasu

FUNKCJONOWANIE SPOŁECZNE I EMOCJONALNE

DOŚWIADCZENIE ZDOLNEGO

„Fakt, że pewne rzeczy przychodziły mi łatwo, a inne znacznie trudniej sprawił, że na tym co przychodziło mi łatwo się skupiałem, a tam, gdzie między mną a rówieśnikami była przepaść w drugą stronę przepaść ta tylko się pogłębiała. W podstawówce mi dokuczali, a ja ciągle ryczałem i z wszystkim biegałem do taty, w gimnazjum w ogóle nie miałem kolegów, w LO było już lepiej, bo znalazłem małą grupkę osób podobnych do mnie, można by rzec "swoje towarzystwo", ale chyba dopiero na studiach znalazłem z większością wspólny język i nie miałem problemów

DOŚWIADCZENIE ZDOLNEGO

„Gdybym mógł cofnąć czas dużo mniej bym się uczył, a dużo więcej spędzał czasu z rówieśnikami na zabawie np. po szkole.”

DOŚWIADCZENIE ZDOLNEGO

„Największą trudnością było dla mnie właśnie zawieranie znajomości i odnajdywanie się w nowych sytuacjach, ale to raczej wiąże się z moją osobowością (byłam spokojnym, introwertycznym dzieckiem, które nie czuło się źle będąc samo ze sobą - i w sumie nic się nie zmieniło) niż bezpośrednio z potencjałem intelektualnym.”

DOŚWIADCZENIE ZDOLNEGO

„W podstawówce zawsze byłam przewodniczącą klasy, w liceum co drugi rok. Nie byłam raczej "cool kid", ale z mojej perspektywy byłam lubiana, miałam swoją paczkę, sympatię, chodziłam na imprezy.”

TEN INNY

CZY ZDOLNY JEST FAJNY?

- Dla rówieśników zdolności ucznia mogą nie stanowić wartości.
- Nie stawiamy zdolnego ucznia jako wzór do naśladowania.

POCZUCIE WŁASNEJ WARTOŚCI

- Oczekiwania
- Etykiety
- Oceny – charakter informacyjny, nie osądzający; opisowe, nie tylko w skali 1-6
- Ograniczenie chwaleń

STEREOTYPY

- Prymus
- Zdolny leń

PRYMUS

- Warto tworzyć sytuacje, w których całą klasa odnosi korzyści z tego, co wie i umie najlepszy uczeń
- Chwalić, nagradzać z umiarem i taktem
- Poskramiać nadmierny entuzjizm – zdolny uczeń nie powinien dominować całych zajęć
- Wyróżniać nie tylko tych, co poradzili sobie najlepiej z zadaniem, ale też tych, którzy włożyli najwięcej pracy i dokonali największego progresu
- Wolontariat uczniowski – wzajemna pomoc

ZDOLNY LEŃ

- Budowanie motywacji do działania np. poprzez dobór adekwatnych zadań (odpowiedni stopień trudności, samodzielności itp.)
- Zachęcanie do dzielenia się swoimi pasjami pozaszkolnymi

POTRZEBA PRZYNALEŻNOŚCI

Gdzie zdolny uczeń może spotkać podobnych kolegów?

- Warsztaty
- Obozy naukowe
- Kółka zainteresowań
- Kluby

KLASA WYŻEJ – I PO KŁOPOCIE?

- Jakie możliwe korzyści może przynieść takie rozwiązanie?
- Jakie problemy?

ACH, TE EMOCJE...

„Być ponadprzeciętnie utalentowanym to znaczy radzić sobie lepiej z problemami intelektualnie, ale nie zawsze emocjonalnie.”

–prof. Joan Freeman (brytyjska psycholog)

GDY UCZEŃ WIE LEPIEJ

DOŚWIADCZENIE ZDOLNEGO

„Wielu nauczycieli, którzy mieli małą pewność siebie, bardzo mnie nie lubiło, bo ja nie stosowałam się do zasad, które były bez sensu i nie zostały dobrze uargumentowane. Tak mi się wydaje z perspektywy czasu.”

MOŻLIWE TRUDNOŚCI

- Nauczyciel / rodzic czuje się niepotrzebny
- Korygowanie dorosłych i kwestionowanie ich autorytetu, też na forum klasy

Przyczyna?

- Chęć zaimponowania kolegom
- Potrzeba rywalizacji
- Nieświadome działanie

WYJŚCIE Z ROLI EKSPERTA

- Skierowanie swojej uwagi z siebie na ucznia
- Gdy trzeba, przyznanie się do błędu
- Rozmowa – okazanie szczerego zainteresowania
- Partnerstwo i mentoring
- Zadawanie pytań – pogłębianie rozumienia u ucznia, pobudzanie do dalszych poszukiwań
- Informacje zwrotne – w tym konstruktywna krytyka
- Pomoc w kierowaniu i organizowaniu pracy
- Pomoc „techniczna”

GARŚĆ PORAD DLA NAUCZYCIELI

BEZ CENZURY

RADA OD ZDOLNEGO

„Chyba tylko tyle, żeby wypychać dzieci delikatnie ze strefy komfortu. Te ramki zbudowane z programu szkolnego mogą być początkiem zmarnowanego potencjału.”

RADA OD ZDOLNEGO

„Zwracać uwagę i chwalić za włożony wysiłek częściej niż za sam efekt, posyłać własne dzieci do innej szkoły, nie traktować dziecka w szczególny sposób "bo inteligentne", ani z żadnego innego powodu (ja byłem traktowany szczególnie z racji tego, że byłem synem nauczyciela który pracował w tej samej szkole - czasem (na szczęście rzadko) wiązało się to z otrzymaniem wyższej, niezastężonej, oceny, czasem wręcz przeciwnie - z tłumaczeniem mi przez nauczyciela przy całej klasie, że u niego nie ma znajomości, podczas gdy w żadnym wypadku nie miałem zamiaru na takie liczyć - czułem się wtedy niesłusznie oskarżony, co też było nefajne), w każdym razie uważam, że wszystko to przynosiło zawsze więcej szkody niż pożytku. Uważam też, że lepiej posłać dziecko do szkoły najbliższej, niż do "lepszej" na 2. końcu miasta - dzięki bliskości dziecko ma łatwiejszy

RADA OD ZDOLNEGO

„Od wielu nauczycieli chciałbym się dowiedzieć skąd brali tę anielską cierpliwość do niektórych uczniów. Nie wiem, co poradzić. Niektórzy się nie nadawali na nauczycieli i zajmowali się tym zawodem bo musieli, inni robili to z powołania. Ci którzy robią to bo muszą i ci którzy mają powołanie wiedzą o tym.”

RADA OD ZDOLNEGO

„Broń boże, aby mówić dziecku, że jest zdolne, ale leniwe. To, że ktoś jest zdolny - cudownie, będzie zdolny do końca życia. Nauczyciel powinien go nauczyć, by pracować, a po co ma pracować, skoro jest i tak zdolny?”

RADA OD ZDOLNEGO

„Więcej cierpliwości, bo dziecko, które się kręci na lekcji może się nudzić właśnie dlatego, że już wszystko zrobiło i musi czekać na resztę, a nie dlatego, że jest rozrabiaką.”

RADA OD ZDOLNEGO

„Żeby zastanowili się czy na pewno chcą i nadają się, żeby pracować w tym zawodzie.”

RADA OD ZDOLNEGO

„Aby żyli swoją pasją nauczania, jeśli nauczyciel nie jest pasjonatem lub nie potrafi na podobnej zasadzie zainteresować, to sala to podświadomie odbiera i też przychodzi tam, bo musi. Uwagi są bardziej do programu, że jest nastawienie na teorię, na mnogość, na kształtowanie osoby, zamiast po prostu pozwolić jej rozkwitnąć.”

REFLEKSJA

*„...mówiłem nie do dzieci, a z dziećmi,
mówiłem nie o tym, czym chcę, aby były,
ale czym one chcą i mogą być.”*

- Janusz Korczak

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ!

Kontakt:

aleksandra.gasecka@gmail.com